

Giải bài tập SGK Lịch sử 12:

Bài 5: Các nước châu Phi và Mỹ Latinh

Câu 1: Tại sao năm 1960 được gọi là “năm Châu Phi”?

Năm 1960 được gọi là “Năm châu Phi” bởi có 17 nước được trao trả độc lập, đánh dấu sự sụp đổ cơ bản của chủ nghĩa thực dân cũ.

Câu 2: Lập bảng thống kê các thắng lợi trong cuộc đấu tranh giành độc lập của nhân dân châu Phi từ sau chiến tranh thế giới thứ hai?

Mở đầu là cuộc binh biến của binh lính và sĩ quan yêu nước Ai Cập (1952), lật đổ vương triều Pharuc, chỗ dựa của thực dân Anh, lập ra nước Cộng hòa Ai Cập (18/6/1953).

- Năm 1960 là năm châu Phi khi 17 nước được trao trả độc lập, đánh dấu sự sụp đổ cơ bản của chủ nghĩa thực dân cũ.
- Năm 1975, thắng lợi của nhân dân Môđambích và Ănggôla, về cơ bản đã chấm dứt chủ nghĩa thực dân cũ ở Châu Phi cùng hệ thống thuộc địa của nó.

Từ sau năm 1975, nhân dân các thuộc địa còn lại ở Châu Phi hoàn thành cuộc đấu tranh đánh đổ nền thống trị thực dân cũ, giành độc lập dân tộc.

Câu 3: Hãy nêu khái quát những thắng lợi của cuộc đấu tranh giành và vào vệ độc lập của nhân dân Mỹ La Tinh từ sau chiến tranh thế giới thứ hai?

- Cuộc đấu tranh chống chế độ độc tài thân Mỹ bùng nổ và phát triển. Tiêu biểu là thắng lợi của CM Cuba dưới sự lãnh đạo của Phiđen Cắttorô
- Tháng 3/1952 với sự giúp đỡ của Mỹ, Batixta đã thiết lập chế độ độc tài quân sự ở Cuba.
- Trong bối cảnh đó, nhân dân Cuba đã đứng lên đấu tranh chống chế độ độc tài. Ngày 1/1/1959 chế độ Batixta sụp đổ, nước cộng hòa Cuba ra đời.
- Tháng 8/1961, Mỹ đề xướng việc tổ chức “Liên minh vì tiến bộ” để lôi kéo các nước Mỹ La Tinh. Từ thập niên 60 -70 của thế kỉ XX, phong trào đấu tranh chống Mỹ và chế độ độc tài thân Mỹ ở khu vực càng phát triển và thu nhiều thắng lợi.

Câu 4: Hãy nêu những thành quả chính trong công cuộc đấu tranh giành độc lập của nhân dân châu Phi sau Chiến tranh thế giới thứ hai. Những khó khăn mà châu lục này đang phải đối mặt là gì?

Những thành quả chính trong cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc của nhân dân châu Phi:

- Chiến tranh thế giới thứ hai chấm dứt cũng là thời điểm bùng nổ cuộc đấu tranh giành độc lập của các nước châu Phi. Mở đầu là cuộc binh biến của sĩ quan và binh lính yêu nước Ai Cập (3-7-1952) lật đổ Vương triều Pharúc, chỗ dựa của thực dân Anh, lập nên nước Cộng hoà Ai Cập (18-6-1953). Cùng năm 1952, nhân dân Libi giành được độc lập. Sau 8 năm đấu tranh vũ trang chống Pháp (1954 - 1962), nhân dân Angiêri đã giành được thắng lợi.
- Tuynidi, Maroc và Xuđăng được trao trả độc lập năm 1956, Gana - năm 1957, Ghinê - năm 1958...
- Đặc biệt, lịch sử ghi nhận năm 1960 là Năm châu Phi với 17 nước tuyên bố độc lập. Năm 1975, với thắng lợi của nhân dân Môđambích và Ănggôla trong cuộc đấu tranh chống thực dân Bồ Đào Nha, chủ nghĩa thực dân cũ ở châu Phi cùng hệ thống thuộc địa của nó cơ bản bị tan rã.
- Sau đó, nhân dân Nam Rôđêdia xoá bỏ chế độ phân biệt chủng tộc, tuyên bố thành lập nước Cộng hoà Dimbabuê (18-4-1980). Ngày 21-3-1990, Namibia tuyên bố độc lập sau khi thoát khỏi sự thống trị của Nam Phi.
- Tháng 2-1990, chế độ phân biệt chủng tộc "Apácthai" bị xoá bỏ. Sau đó, với cuộc bầu cử dân chủ đa chủng tộc đầu tiên ở Nam Phi (4-1994), Nenxon Mandêla trở thành Tổng thống người da đen đầu tiên của Cộng hoà Nam Phi. Sự kiện này đánh dấu sự chấm dứt chế độ phân biệt chủng tộc dã man, đầy bất công, một biểu hiện của chủ nghĩa thực dân.
- Những khó khăn mà châu lục này đang phải đối mặt đó chính là: nhiều nước châu Phi vẫn còn trong tình trạng lạc hậu, không ổn định (đói nghèo, xung đột, nội chiến, bệnh tật, mù chữ, bùng nổ dân số, nợ nước ngoài...).

Câu 5: Hãy trình bày những thành tựu và khó khăn về kinh tế-xã hội của các nước Mĩ Latinh từ sau Chiến tranh thế giới thứ hai?

- Các nước Mĩ La Tinh đã có nhiều cố gắng trong công cuộc xây dựng đất nước, phát triển kinh tế - xã hội.
- Trong hơn 40 năm xây dựng chủ nghĩa xã hội, từ một nền công nghiệp độc canh cây mía, công nghiệp đơn nhất khai mỏ, Cu Ba đã có nền kinh tế cân đối với cơ cấu ngành nghề hợp lí.
- Từ thập kỉ 50 đến cuối thập kỉ 70 của thế kỉ XX, tỉ lệ tăng trưởng kinh tế của các nước Mĩ Latinh là 5,5%. GDP năm 1960 là 69,4 tỉ USD; đến năm 1979, con số này tăng lên 599,3 tỉ USD...
- Trong thập kỉ 80, nhiều nước Mĩ Latinh lâm vào tình trạng suy thoái kinh tế, lạm phát tăng nhanh, chính trị mất ổn định, tốc độ tăng trưởng giảm sút (1986 là 0,3%, 1989 là 0,5%). Nợ nước ngoài lên tới 410 tỉ USD (1989).
- Bước sang thập kỉ 90, nền kinh tế Mĩ Latinh có chuyển biến tích cực hơn như tỉ lệ lạm phát được hạ xuống, đầu tư nước ngoài vào Mĩ Latinh gia tăng (trên 70 tỉ USD năm 1994), đứng hàng đằng sau Đông Á.